

Vergaderjaar 2005–2006

30 588

Vaststelling van een nieuwe regeling voor het hoger onderwijs en het onderzoek (Wet op het hoger onderwijs en onderzoek)

Nr. 6

NOTA VAN WIJZIGING

Ontvangen 14 september 2006

A

Artikel 1.1 wordt als volgt gewijzigd:

1. De begripsbepalingen «collegegeld» en «collegegeldtijdvak» worden vervangen door:

collegegeld: collegegeld, bedoeld in artikel 3.23, eerste lid,
collegegeldperiode: periode van 1 september tot en met 31 augustus,.

2. Na de begripsbepaling «instelling» wordt ingevoegd:
instellingscollegegeld: instellingscollegegeld, bedoeld in artikel 3.24, eerste lid,.

3. De begripsbepalingen «leerrecht» en «leerrecht OU» worden vervangen door:
leerrecht: persoonsgebonden recht om gedurende twaalf aaneengesloten maanden hoger onderwijs dat uit 's Rijks kas wordt bekostigd te volgen aan een instelling, behoudens de Open Universiteit,
leerrecht OU: persoonsgebonden recht, uitgedrukt per studiepoint, om een programmaonderdeel dat uit 's Rijks kas wordt bekostigd te volgen aan de Open Universiteit,.

4. De begripsbepaling «uitlooprecht» wordt vervangen door:
uitlooprecht: persoonsgebonden recht om, volgend op een tijdvak waarin onderwijs is gevolgd op basis van een leerrecht, gedurende twaalf aaneengesloten maanden hoger onderwijs te volgen dat niet uit 's Rijks kas wordt bekostigd,.

B

In artikel 3.2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid wordt «instelling» vervangen door: universiteit, met uitzondering van de Open Universiteit, of hogeschool.

2. In het vijfde lid vervalt «een bacheloropleiding of».

C

In artikel 3.4, derde lid, vervalt «een opleiding of».

D

In artikel 3.6 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het eerste lid vervalt «bij een opleiding».
2. In het derde lid wordt «kan ook plaatsvinden» vervangen door: vindt plaats.

E

De paragrafen 3.4 en 3.5 komen te luiden:

§ 3.4. Financiële bijdragen

Artikel 3.22a. Begripsbepaling

Met uitzondering van artikel 3.26, wordt in deze paragraaf onder «college van bestuur» verstaan: college van bestuur van een universiteit, met uitzondering van de Open Universiteit, of hogeschool.

Artikel 3.23. Vaststelling collegegeld

1. Het collegegeld wordt vastgesteld voor de periode van 1 september tot en met 31 augustus. Het collegegeld bedraagt € 1538, of, als het een deeltijdse opleiding betreft, een door het college van bestuur te bepalen bedrag van ten hoogste € 1538.
2. Jaarlijks wordt voor 1 juli van het jaar voorafgaand aan het jaar waarin een collegegeldperiode begint bij ministeriële regeling het bedrag, genoemd in het eerste lid, geïndexeerd aan de hand van een bij die ministeriële regeling genoemde consumentenprijsindex.
3. De indexering wordt bepaald door de procentuele wijziging die de consumentenprijsindex over de maand april, voorafgaand aan de vaststelling van de ministeriële regeling heeft ondergaan ten opzichte van de maand april in het daaraan voorafgaande jaar. De aldus verkregen wijziging van het collegegeldbedrag wordt afgerond op het naastbij gelegen gehele getal.
4. Het overeenkomstig het derde lid gewijzigde bedrag treedt in de plaats van het bedrag, genoemd in het eerste lid.
5. Het college van bestuur draagt zorg voor tijdige openbaarmaking van het op grond van eerste lid vastgestelde bedrag en stelt regels van procedurele aard vast over de toepassing van dat lid.

Artikel 3.23a. Verschuldigde bedrag aan collegegeld

1. Een student is collegegeld verschuldigd als hij een leer- of uitlooprecht dan wel een gedeelte daarvan aanwendt voor het volgen van een opleiding.
2. Het verschuldigde bedrag voor het tijdvak waarvoor een student een geheel leer- of uitlooprecht aanwendt, is het collegegeld.
3. Als het tijdvak waarvoor een student een geheel leer- of uitlooprecht aanwendt zich over twee collegegeldperioden uitstrekt, is het verschuldigde bedrag de som, afgerond op het naastbij gelegen gehele getal, van:
 - a. het product van 1/12 gedeelte van het collegegeld en het aantal maanden van de collegegeldperiode, en

b. het product van 1/12 gedeelte van het bedrag dat is vastgesteld voor de daaropvolgende periode, en het aantal maanden van die periode.

4. Het verschuldigde bedrag voor het tijdvak waarvoor een student een gedeelte van een leer- of uitlooprecht aanwendt, is een evenredig gedeelte van het bedrag, bedoeld in het tweede of derde lid, afgerond op het naastbij gelegen gehele getal.

5. In afwijking van het tweede lid is de student die in dezelfde collegegeldperiode waarvoor hij een leer- of uitlooprecht heeft aangewend, zich wil inschrijven voor een opleiding waarvoor een hoger collegegeld is verschuldigd dan de reeds voldane bijdrage, voor laatstbedoelde opleiding een collegegeld verschuldigd dat het verschil bedraagt tussen de reeds voldane bijdrage en het bedoelde, hogere collegegeld. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing bij aanwending van een gedeelte van een leer- of uitlooprecht. Het tweede en derde lid zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.24. Instellingscollegegeld

1. Het college van bestuur stelt het instellingscollegegeld vast voor een collegegeldperiode. Het college van bestuur kan daarbij differentiëren naar opleiding en naar groepen studenten. Artikel 3.23, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Een student is instellingscollegegeld verschuldigd als hij niet over leer- of uitlooprechten beschikt of die niet aanwendt op grond van artikel 3.36, vijfde lid.

3. Als het instellingscollegegeld wijziging ondergaat, doet het college van bestuur daarvan onverwijld mededeling aan de IB-Groep.

Artikel 3.25. Examengeld extraneus

1. Het college van bestuur stelt het examengeld voor een collegegeldperiode vast. Een extraneus is examengeld verschuldigd gedurende zijn inschrijving voor een opleiding.

2. Artikel 3.23, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.26. Collegegeld OU en instellingscollegegeld OU

1. Het collegegeld OU bedraagt per studiepunt een zestigste van het collegegeld, afgerond op het naastbij gelegen gehele getal. Artikel 3.23, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Een student is collegegeld OU verschuldigd als hij een of meer leerrechten OU aanwendt voor het volgen van een programmaonderdeel.

3. Het college van bestuur stelt een regeling vast, waarin een voorziening in de vorm van een verlaging van het collegegeld OU wordt getroffen voor personen van wie het toetsingsinkomen, bedoeld in artikel 8, eerste tot en met vierde lid, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, minder dan 120% van het belastbaar minimumloon bedraagt. De hoogte van de verlaging is in elk geval afhankelijk van het inkomen van de student.

4. Het college van bestuur stelt het instellingscollegegeld OU vast, waarbij het rekening houdt met de toegankelijkheid tot het onderwijs aan de Open Universiteit. Artikel 3.23, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

5. Een student is instellingscollegegeld OU verschuldigd als hij niet meer beschikt over een leerrecht OU.

Artikel 3.27. Voldoening financiële bijdrage door student

1. Met het oog op de inschrijving legt een aanstaande student het bewijs over dat hij:
 - a. het verschuldigde collegegeld, bedoeld in artikel 3.23a, of instellingscollegegeld zal voldoen, of
 - b. het verschuldigde collegegeld OU of instellingscollegegeld OU, bedoeld in artikel 3.26, zal voldoen.
2. Als een aanstaande student die zich wil laten inschrijven en de financiële bijdrage, bedoeld in het eerste lid, niet zelf voldoet, legt hij een verklaring over met daarin de naam van de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die hij heeft gemachtigd de financiële bijdrage te voldoen.
3. Een student of zijn gemachtigde voldoet de financiële bijdrage, bedoeld in het eerste lid, overeenkomstig een betalingsregeling die is getroffen tussen het college van bestuur en wie zich tot de betaling heeft verbonden, door:
 - a. betaling ineens, of
 - b. betaling in maandelijkse termijnen.Het college van bestuur kan voor een betalingsregeling redelijke administratiekosten in rekening brengen.

Artikel 3.28. Voldoening financiële bijdrage door extraneus

1. Met het oog op de inschrijving legt een aanstaande extraneus het bewijs over dat hij het verschuldigde examengeld, bedoeld in artikel 3.25, heeft voldaan.
2. Artikel 3.27, tweede lid, is van overeenkomstige toepassing.

Artikel 3.28a. Terugbetaling van collegegeld

1. Vanaf het tijdstip dat de inschrijving van een student is beëindigd, is geen collegegeld meer verschuldigd. In dat geval heeft de student aanspraak op terugbetaling van collegegeld van een tiende gedeelte van het collegegeld voor elke resterende maand van het tijdvak waarvoor hij een leer- of uitlooptrecht of een gedeelte daarvan heeft aangewend, berekend vanaf de maand waarin de inschrijving is beëindigd, tenzij een betalingsregeling als bedoeld in artikel 3.27, derde lid, onderdeel b, is getroffen. Voor de toepassing van dit artikellid tellen de maanden juli en augustus niet mee. Ingeval van een betalingsregeling vindt de eerste volzin overeenkomstige toepassing.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing als instellingscollegegeld als bedoeld in artikel 3.24 is verschuldigd.
3. Het college van bestuur kan regels van procedurele aard vaststellen voor de toepassing van dit artikel.

§ 3.5. Leer- en uitlooptrechten

Artikel 3.29. Reikwijdte paragraaf 3.5

Paragraaf 3.5 is niet van toepassing op extraneï.

Artikel 3.30. Beschikking over leer- en uitlooptrechten en leerrechten OU

1. Onverminderd artikel 3.31 beschikt een student over leer- en uitlooptrechten die zich voor een bachelor- of masteropleiding wil inschrijven en:
 - a. die is opgenomen in de basisadministratie persoonsgegevens, bedoeld in de Wet gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens, of niet is opgenomen in de basisadministratie persoonsgegevens maar onderwijs in Nederland volgt met uitzondering van een student aan de

Open Universiteit, en in Nederland, België of een van de bondsstaten Noord-Rijnland-Westfalen, Nedersaksen en Bremen van de Bondsrepubliek Duitsland woont,

b. van wie het college van bestuur na verificatie van de naam, adres en woonplaats van de betrokken student, voor zover die student niet is opgenomen in de basisadministratie persoonsgegevens, die gegevens heeft laten opnemen in het basisregister, bedoeld in artikel 9a van de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank, en

c. die voldoet aan de eis dat hij:

1°. de Nederlandse nationaliteit bezit,

2°. de nationaliteit bezit van een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, of

3°. behoort tot een bij algemene maatregel van bestuur aangewezen groep van personen die voor het terrein van de studiefinanciering met Nederlanders worden gelijkgesteld.

2. Onverminderd artikel 3.31 beschikt een student over leerrechten OU die zich voor een programmaonderdeel aan de Open Universiteit wil laten inschrijven en die voldoet aan de voorwaarden, bedoeld in het eerste lid.

Artikel 3.31. Geen beschikking over leer- en uitlooprechten en leerrechten OU

1. Geen beschikking over leer- en uitlooprechten en leerrechten OU voor een bacheloropleiding heeft degene op wie het tweede lid van toepassing is of:

a. aan wie de graad Bachelor is verleend, of

b. die in het bezit is van een overeenkomstig de op 31 augustus 2002 geldende voorschriften verstrekt getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd afsluitend examen van een opleiding in het hoger beroepsonderwijs of een bij algemene maatregel van bestuur daarmee gelijkgestelde opleiding.

2. Geen beschikking over leer- en uitlooprechten voor een masteropleiding en over leerrechten OU heeft degene:

a. aan wie de graad Master is verleend, of

b. die in het bezit is van een overeenkomstig de op 31 augustus 2002 geldende voorschriften verstrekt getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd afsluitend examen van een opleiding in het wetenschappelijk onderwijs, of een bij algemene maatregel van bestuur daarmee gelijkgestelde opleiding.

3. De IB-Groep besluit in voorkomende gevallen of sprake is van een omstandigheid als bedoeld in het eerste of tweede lid. De IB-Groep baseert haar besluit op door haar op grond van de wet beheerde registraties en bestanden.

4. Het eerste en tweede lid hebben uitsluitend betrekking op graden die in Nederland zijn verleend na 31 augustus 1991, en op getuigschriften die in Nederland na genoemde datum zijn uitgereikt.

Artikel 3.32. Aantal leer- en uitlooprechten en leerrechten OU

1. Het aantal beschikbare leerrechten bedraagt:

a. voor een wo-bacheloropleiding drie,

b. voor een hbo-bacheloropleiding vier,

c. voor een wo-masteropleiding of hbo-masteropleiding een, en

d. voor een wo-masteropleiding of hbo-masteropleiding als bedoeld in artikel 2.8, derde lid, voor elke dertig studiepunten van de studielast voor die opleiding een half.

2. Het aantal beschikbare leerrechten OU bedraagt per studiepunten één.

3. Per opleiding is één uitlooprecht beschikbaar.

Artikel 3.33. Aanvullende leerrechten

1. Voor de student die het eerste jaar van een hbo-bacheloropleiding met goed gevolg heeft doorlopen en die zich voor de eerste maal voor een wo-bacheloropleiding wil laten inschrijven, worden de voor die wo-bacheloropleiding beschikbare leerrechten uitgebreid met één leerrecht.

2. Het eerste lid is niet van toepassing als:

- a. de student in het bezit is van een diploma voorbereidend wetenschappelijk onderwijs,
- b. aan de student de graad Bachelor of Master is verleend, of
- c. de student in het bezit is van een overeenkomstig de op 31 augustus 2002 geldende voorschriften verstrekt getuigschrift van een met goed gevolg afgelegd examen van een opleiding in het hoger onderwijs.

3. De IB-Groep kent aan de student met een lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis een extra leerrecht toe. Voorwaarde is dat de student niet in staat is het examen van een opleiding met goed gevolg af te ronden met gebruikmaking van de voor die opleiding beschikbare leerrechten. De functiestoornis moet blijken uit gedagtekende verklaringen van een arts en van het college van bestuur.

Artikel 3.34. Nieuwe leer- en uitlooptrechten en leerrechten OU voor bijzondere opleidingsgebieden

1. Artikel 3.31 is niet van toepassing op de student die zich voor de eerste maal voor een opleiding op het gebied van onderwijs, gezondheidszorg of een ander bij ministeriële regeling aangewezen gebied aan een universiteit of hogeschool wil laten inschrijven en die voldoet aan de voorwaarde, bedoeld in artikel 3.30, eerste lid, tenzij:

- a. aan hem een graad als bedoeld in artikel 2.13 is verleend op een van de gebieden, bedoeld in de aanhef, of
- b. hij in het bezit is van een getuigschrift van het met goed gevolg afgelegd examen van een opleiding op een van die gebieden.

2. Het ontwerp voor een krachtens het eerste lid vast te stellen ministeriële regeling wordt niet eerder vastgesteld dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd.

Artikel 3.35. Nieuwe leer- en uitlooptrechten en leerrechten OU i.v.m. ernstige handicap

In afwijking van artikel 3.31 kan de IB-Groep aan een student een lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis eenmaal nieuwe leer- en uitlooptrechten en leerrechten OU toekennen. Voorwaarde is dat de student niet in staat is de opleiding of het programmaonderdeel waarvoor hij is ingeschreven, voort te zetten, en zich voor een andere opleiding of ander programmaonderdeel wil laten inschrijven. De functiestoornis moet blijken uit gedagtekende verklaringen van een arts en van het college van bestuur.

Artikel 3.36. Aanwenden leer- en uitlooptrechten en leerrechten OU

1. Onverminderd het vijfde lid, wendt een student die over leer- of uitlooptrechten of leerrechten OU beschikt, deze aan bij het volgen van onderwijs aan een universiteit, hogeschool of de Open Universiteit. Als een student zich laat inschrijven voor meer dan een opleiding, geeft hij aan voor welke opleiding hij leer- of uitlooptrechten aanwendt.

2. Als een student een of meer leerrechten niet voor een opleiding of een gedeelte daarvan heeft aangewend en aan hem voor die opleiding een graad is verleend, kan hij in afwijking van artikel 3.31 die leerrechten

of een gedeelte daarvan aanwenden voor het volgen van een programma binnen een universiteit, met uitzondering van de Open Universiteit, of hogeschool.

3. Als een student een of meer leerrechten OU niet voor een opleiding heeft aangewend en aan hem voor die opleiding een graad is verleend, kan hij die leerrechten, na toepassing van artikel 3.38, vierde of vijfde lid, aanwenden voor het volgen van een programma binnen een andere opleiding aan een instelling.

4. Het tweede en derde lid zijn niet van toepassing op studenten die zijn ingeschreven voor een opleiding als bedoeld in artikel 3.34.

5. Een student die beschikt over leer- of uitlooptrechten of leerrechten OU kan, als sprake is van een bijzondere omstandigheid als bedoeld in artikel 3.41, vierde lid, onderdeel b, er voor kiezen deze niet aan te wenden. Als de student geen leer- of uitlooptrechten of leerrechten OU wil aanwenden, brengt hij het college van bestuur daarvan voor de aanvang van het desbetreffende collegegeldperiode op de hoogte. Het college van bestuur doet daarvan mededeling aan de IB-Groep.

Artikel 3.37. Aanwenden uitlooptrechten

1. Een uitlooptrecht voor een bacheloropleiding of een gedeelte daarvan dat niet voor die opleiding is aangewend, kan een student aanwenden voor:

a. een andere bacheloropleiding, aansluitend op de inzet van de beschikbare leerrechten voor een bacheloropleiding, en

b. een masteropleiding, mits de voor die opleiding beschikbare leerrechten zijn aangewend.

2. Het eerste lid, onderdeel a, is niet van toepassing op een wo-bacheloropleiding als de beschikbare leerrechten zijn aangewend voor een hbo-bacheloropleiding.

Artikel 3.38. Verbruik leer- en uitlooptrechten en leerrechten OU

1. Het aantal leer- of uitlooptrechten voor een opleiding wordt voor elk tijdvak van twaalf aaneengesloten maanden waarin een student voor die opleiding staat ingeschreven, met één verminderd. In afwijking van de eerste volzin wordt, als de student nog slechts beschikt over een gedeelte van een leer- of uitlooptrecht, voor elke maand dat de student in dat tijdvak was ingeschreven, het totaal aan leer- of uitlooptrechten met een tiende gedeelte van dat leer- of uitlooptrecht verminderd. De tweede volzin is van toepassing in geval van beëindiging van de inschrijving gedurende het tijdvak waarvoor een leer- of uitlooptrecht is aangewend. Bij de toepassing van de tweede en derde volzin blijven de maanden juli en augustus buiten beschouwing.

2. Als de student zich voor een andere bachelor- of masteropleiding laat inschrijven, wordt het totaal aan leerrechten voor die andere opleiding verminderd met het aantal leerrechten dat eerder is aangewend, onverminderd artikel 3.33.

3. Het totaal aantal leerrechten OU wordt voor elke keer dat een student wordt ingeschreven voor een programmaonderdeel, verminderd met het aantal leerrechten behorend bij dit programmaonderdeel.

4. Als de student zich laat inschrijven voor een programmaonderdeel nadat hij leerrechten heeft aangewend voor een opleiding, wordt het totaal aantal leerrechten OU verminderd met het aantal leerrechten dat hij voor de opleiding van eerste inschrijving heeft aangewend, vermenigvuldigd met zestig en naar boven afgerond op een geheel getal.

5. Als de student zich laat inschrijven voor een opleiding nadat hij leerrechten OU heeft aangewend, wordt het totaal aan leerrechten voor die opleiding verminderd met het aantal leerrechten OU, gedeeld door zestig en naar boven afgerond op een veelvoud van een tiende.

Artikel 3.39. Geen verbruik van leerrechten

1. De student die voor een opleiding beschikt over leer- en uitlooprechten en die zich daarnaast wil laten inschrijven voor een andere opleiding, verbruikt voor die tweede inschrijving geen leerrecht- of uitlooprechten en is geen instellingscollegegeld verschuldigd.

2. Het eerste lid is niet van toepassing op een student die:

- a. beschikt over leer- of uitlooprechten als bedoeld in artikel 3.34,
- b. een uitlooprecht aanwendt voor een hbo-bacheloropleiding en ook is ingeschreven voor een wo-bacheloropleiding, of
- c. een uitlooprecht aanwendt voor een wo-bacheloropleiding en ook is ingeschreven voor een hbo-bacheloropleiding.

3. De student die voor een opleiding beschikt over leer- en uitlooprechten, aan een buitenlandse instelling voor hoger onderwijs is ingeschreven en zich in hetzelfde tijdvak waarvoor een leerrecht is aangewend wil laten inschrijven aan een Nederlandse instelling, verbruikt voor die tweede inschrijving geen leerrechten.

Artikel 3.39a. Registratie van verbruik leer- en uitlooprechten en leerrechten OU

1. De IB-Groep is belast met de registratie van het verbruik van leer- en uitlooprechten en leerrechten OU. De registratie vormt onderdeel van het basisregister onderwijs, bedoeld in artikel 9a van de Wet verzelfstandiging Informatiseringsbank.

2. De IB-Groep doet ten minste een keer per jaar mededeling aan de betrokken studenten en aan de instellingen over het verbruik van leer- en uitlooprechten en leerrechten OU.

3. De IB-Groep doet op aanvraag van de aanstaande student mededeling aan een instelling over het aantal leer- en uitlooprechten of leerrechten OU waarover hij beschikt.

F

In artikel 3.40, eerste lid, onderdeel a, wordt «artikelen 3.20» vervangen door: artikelen 3.16, 3.20.

G

Artikel 3.41 komt te luiden:

Artikel 3.41. Profileringsfonds

1. Het college van bestuur treft effectieve en voldoende voorzieningen voor de financiële ondersteuning van een student die:

- a. aan de desbetreffende universiteit of hogeschool is ingeschreven voor een opleiding als bedoeld in artikel 2.8, vierde lid, waarvoor aan hem nog geen graad is verleend, en
- b. niet beschikt over leer- en uitlooprechten en leerrechten OU of voor die opleiding geen aanspraak meer heeft op prestatiebeurs als bedoeld in hoofdstuk 5 van de Wet studiefinanciering 2000.

2. Het college van bestuur treft effectieve en voldoende voorzieningen voor de financiële ondersteuning van een student die aan de desbetreffende universiteit of hogeschool is ingeschreven voor een opleiding of voor een programmaonderdeel bij de Open Universiteit waaraan niet opnieuw accreditatie is verleend en waarvoor aan hem nog geen graad is verleend.

3. Het college van bestuur kan effectieve en voldoende voorzieningen treffen voor de financiële ondersteuning van een student die:

a. aan de desbetreffende instelling is ingeschreven voor een opleiding of programmaonderdeel waarvoor aan hem nog geen graad is verleend, en

b. niet voldoet aan een nationaliteitseis als bedoeld in artikel 3.30, eerste lid, onderdeel c.

4. Het college van bestuur treft effectieve en voldoende voorzieningen voor de financiële ondersteuning van een student die:

a. aan de desbetreffende instelling is ingeschreven voor een opleiding waarvoor aan hem nog geen graad is verleend,

b. niet beschikt over leer- en uitlooprechten, over leer- en uitlooprechten of een gedeelte daarvan beschikt maar die in verband met de aanwezigheid van een bijzondere omstandigheid niet aanwendt, of voor die opleiding of programmaonderdeel geen aanspraak meer heeft op prestatiebeurs als bedoeld in hoofdstuk 5 van de Wet studiefinanciering 2000, en

c. studievertraging heeft opgelopen of naar verwachting zal oplopen als gevolg van bijzondere omstandigheden.

5. De bijzondere omstandigheden, bedoeld in het vierde lid, onderdelen b en c, zijn in ieder geval:

a. het lidmaatschap van het bestuur van een studentenorganisatie van enige omvang met volledige rechtsbevoegdheid,

b. activiteiten op bestuurlijk of maatschappelijk gebied die naar het oordeel van het college van bestuur mede in het belang zijn van de instelling of van het onderwijs dat de student volgt,

c. ziekte of zwangerschap,

d. een lichamelijke, zintuiglijke of andere functiestoornis,

e. bijzondere familieomstandigheden, of

f. overige algemene, door het college van bestuur vastgestelde en openbaar gemaakte bijzondere omstandigheden.

H

Artikel 3.50 wordt als volgt gewijzigd:

1. In het eerste lid, onderdeel d, wordt «de betrokkene» vervangen door «die student» en wordt «gegeven het desbetreffende artikel» vervangen door: gegeven aan het desbetreffende artikel.

2. In het tweede lid vervalt «, volgend op de maand» en wordt «betrokkene» vervangen door: student.

3. Onder vernummering van het derde tot vierde lid wordt een nieuw derde lid ingevoegd, luidende:

3. Het college van bestuur stelt regels van procedurele aard over de toepassing van dit artikel vast.

I

In artikel 4.8, derde lid, wordt «4.9, eerste lid, onderdelen c, d en g,» vervangen door: 4.9, eerste lid, onderdelen c en f,.

J

Artikel 4.9, eerste lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. Onderdeel d vervalt.

2. De onderdelen e tot en met j worden verletterd tot d tot en met i.

K

Artikel 4.10, onderdeel b, komt te luiden:
b. het instellingscollegegeld, bedoeld in artikel 3.24,.

L

Artikel 7.4, tweede lid, wordt als volgt gewijzigd:

1. De zinsnede «leerrechten Open Universiteit» wordt vervangen door «leerrechten OU» en «voor onderdelen van een opleiding waar het de Open Universiteit betreft» wordt vervangen door: voor programma-onderdelen van de Open Universiteit.

2. Toegevoegd worden de volgende volzinnen: In verband met het profiel van de instelling kan, als onderdeel van de berekeningswijze, bedoeld in het eerste lid, een onderwijsopslag worden toegekend. Deze toekenning vindt steeds plaats voor een periode van vijf jaar.

M

Na artikel 7.6 wordt een nieuw artikel ingevoegd, luidende:

Artikel 7.6a. Begroting

Het college van bestuur stelt jaarlijks, voorafgaand aan het begrotingsjaar, een begroting vast.

N

In paragraaf 9.4 van hoofdstuk 9 worden de volgende artikelen ingevoegd:

Artikel 9.22a. Afwijkingen voor inschrijving i.v.m. experimenten

1. In afwijking van artikel 3.2, eerste lid, onderdeel b, staat de inschrijving voor een opleiding die is aangewezen op grond van artikel 6 of artikel 8 van de Experimentenwet vooropleidingseisen, selectie en collegegeldheffing, eveneens open voor degene die voldoet aan de eisen, bedoeld in die artikelen.

2. In afwijking van artikel artikel 3.2, eerste lid, onderdeel b, staat de inschrijving voor een opleiding die is aangewezen op grond van artikel 7 van de Experimentenwet vooropleidingseisen, selectie en collegegeldheffing, in voorkomende gevallen in verband met het deelnemen aan een experimenteel programma, slechts open voor degene die tevens voldoet aan de eisen, bedoeld in dat artikel.

Artikel 9.22b. Afwijkingen voor collegegeld i.v.m. experimenten

1. Het college van bestuur stelt in aanvulling op het collegegeld een experimenteel collegegeld vast voor een opleiding die is aangewezen op grond van artikel 9 van de Experimentenwet vooropleidingseisen, selectie en collegegeldheffing. De eerste volzin is van overeenkomstige toepassing op een experimenteel programma dat is aangewezen op grond van genoemd artikel. Het experimenteel collegegeld bedraagt ten hoogste vier keer het collegegeld.

2. Het college van bestuur draagt tijdig voor de aanvang van het studiejaar zorg voor openbaarmaking van het op grond van het eerste lid vastgestelde bedrag.

3. Artikel 3.23, tweede, derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing.

4. Artikel 3.26, tweede lid, is van toepassing.

O

De artikelen 9.26 tot en met 9.28 worden vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 9.26. Collegegeld 2008–2009

1. In afwijking van artikel 3.23, tweede lid, wordt de ministeriële regeling voor de periode 1 september 2008 tot en met 31 augustus 2009 vastgesteld voor 1 oktober 2007.

2. Het overeenkomstig het eerste lid gewijzigde bedrag van het collegegeld treedt in de plaats van het bedrag, genoemd in artikel 3.23, eerste lid.

Artikel 9.27. Gemaximeerd collegegeld

1. Het gemaximeerd collegegeld is per collegegeldperiode ten hoogste tweemaal het bedrag, bedoeld in artikel 3.23, eerste lid. Het college van bestuur stelt het gemaximeerd collegegeld vast. Als het gemaximeerd collegegeld wijziging ondergaat, doet het college van bestuur daarvan onverwijld mededeling aan de IB-Groep. Artikel 3.23, vijfde lid, is van overeenkomstige toepassing.

2. Een student is het gemaximeerd collegegeld verschuldigd als hij, aansluitend aan de tijdvakken waarin hij een opleiding volgde op basis van leer- en uitlooptrechten en waarin hij deze leer- en uitlooptrechten heeft verbruikt, deze opleiding voortzet gedurende ten hoogste tweemaal twaalf aaneengesloten maanden wat betreft de bacheloropleidingen en gedurende twaalf aaneengesloten maanden wat betreft de masteropleidingen.

3. De artikelen 3.23a, derde lid, en 3.27 zijn van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9.27a. Afwijkende bepalingen voor periode dat gemaximeerd collegegeld van toepassing is

1. Tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip luidt artikel 3.24, tweede lid, eerste volzin: Het instellingscollegegeld is verschuldigd door de persoon die niet over leer- en uitlooptrechten beschikt en:

a. volledig gebruik heeft gemaakt van de mogelijkheid, bedoeld in artikel 9.27, tweede lid, of

b. geen leer- of uitlooptrechten aanwendt vanwege het bepaalde in artikel 3.36, vijfde lid.

2. Tot een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip luidt artikel 4.10, onderdeel b:

b. het instellingscollegegeld, bedoeld in artikel 3.24, en het gemaximeerd collegegeld, bedoeld in artikel 9.27,.

Artikel 9.28. Overgangsbepaling verzoeken collegegeld

Op verzoeken om vrijstelling, vermindering en terugbetaling van collegegeld die voor 1 september 2007 bij het college van bestuur zijn ingediend, blijft de WHW van toepassing.

Artikel 9.28a. Leer- en uitlooptrechten voor ongedeelde en voortgezette opleidingen

1. Op ongedeelde opleidingen als bedoeld in artikel 9.6 en op voortgezette opleidingen als bedoeld in artikel 9.7 is paragraaf 3.5 van overeenkomstige toepassing.

2. Het aantal leerrechten voor een opleiding als bedoeld in het eerste lid, bedraagt een half voor elke 30 studiepunten van de studielast voor die opleiding.

3. Artikel 3.38 is van overeenkomstige toepassing.

4. De leerrechten die voor de opleidingen, bedoeld in het eerste lid, zijn verbruikt, worden wat betreft de eerste drie leerrechten aangemerkt als leerrechten als bedoeld in artikel 3.32, eerste lid, onderdeel a, en wat betreft de overige leerrechten als leerrechten als bedoeld in artikel 3.32, eerste lid, onderdeel d.

5. De leerrechten die voor de voortgezette opleidingen, bedoeld in het eerste lid, zijn verbruikt, worden aangemerkt als leerrechten als bedoeld in artikel 3.32, eerste lid, onderdeel d.

Artikel 9.28b. Leerrechten tweede opleiding voor ingeschrevenen in 2006–2007

In afwijking van artikel 3.31 beschikt een student die vanaf het begin van het studiejaar 2006–2007 voor een bachelor- of masteropleiding is ingeschreven over leer- en uitlooptrechten of leerrechten OU voor een opleiding als:

- a. aan hem de graad Bachelor of de graad Master is verleend, of
- b. aan hem een getuigschrift als bedoeld in artikel 3.31 is uitgereikt.

Artikel 9.28c. Aanwenden resterende leerrechten voor zittende studenten

Op studenten die voor 1 september 2007 waren ingeschreven aan een instelling of Open Universiteit, is artikel 3.34 van toepassing, met dien verstande dat een student maximaal één leerrecht of zestig leerrechten OU kan aanwenden.

P

Artikel 9.52 wordt als volgt gewijzigd:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding «1.» geplaatst.
2. In het eerste lid wordt «1 september 2007» vervangen door: 29 december 2005.
3. Er wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:
 2. Het college van bestuur van een hogeschool als bedoeld in het eerste lid kan voor de inschrijving voor een hbo-bacheloropleiding die deel uitmaakt van een onderwijsgemeenschap afwijken van de diploma-eisen, bedoeld in artikel 3.9, als die opleiding in nauwe samenhang met de overeenkomstige beroepsopleiding is geprogrammeerd.

Q

Artikel 9.62 wordt gewijzigd als volgt:

1. Voor de tekst wordt de aanduiding «1.» geplaatst.
2. Er wordt een tweede lid toegevoegd, luidende:

2. De artikelen 9.27 en 9.27a vervallen op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. De voordracht voor dit koninklijk besluit wordt niet eerder gedaan dan nadat uit het evaluatieverslag, bedoeld in artikel VIIa van de Wet van (...) tot wijziging van de Wet op het onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Wet studiefinanciering 2000 in verband met onder meer invoering van leerrechten in het hoger onderwijs, herziening van de collegegeldsystematiek, invoering van het collegegeldkrediet en invoering van een nieuw aflossingssysteem (financiering in het hoger onderwijs), blijkt dat aan het gemaximeerd collegegeld, bedoeld in artikel 9.27, geen behoefte meer bestaat en de Tweede Kamer der Staten-Generaal te kennen heeft gegeven daarmee in te stemmen.

R

Artikel 9a.25 wordt als volgt gewijzigd:

1. In onderdeel B, derde lid, wordt «3.39, derde of vierde lid, van de WHOO» vervangen door: 3.39a, derde lid, van de WHOO.

2. In onderdeel C, derde lid, wordt «3.39, derde of vierde lid, van de WHOO» vervangen door: 3.39a, derde lid, van de WHOO.

3. In onderdeel F wordt «artikel 3.22 respectievelijk artikel 3.23 van de WHOO» vervangen door: artikel 3.23 respectievelijk artikel 3.24 van de WHOO.

4. Na onderdeel F wordt een onderdeel Fa ingevoegd, luidende:

Fa

In artikel 3.16a, tweede lid, wordt «artikel 7.43, eerste lid, van de WHW» vervangen door: artikel 3.23, eerste lid, van de WHOO.

5. Onderdeel L komt als volgt te luiden:

L

In artikel 9.5 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het zevende lid wordt «instellingen waarop artikel 7.9d van de WHW» vervangen door: instellingen waarop artikel 9.5b.

2. In het achtste lid wordt «artikel 7.43, eerste lid, van de WHW» vervangen door: artikel 3.23, eerste lid, van de WHOO.

3. In het negende lid wordt «artikelen 2.10, 2.10a en 15.1 van de WHW» vervangen door: artikelen 7.19, 7.20 en 8.16 van de WHOO.

S

In artikel 9a.26, onderdelen C en E, wordt «artikel 3.22 respectievelijk artikel 3.23 van de WHOO» telkens vervangen door: artikel 3.23 respectievelijk artikel 3.24 van de WHOO.

T

Artikel 10.2 wordt als volgt gewijzigd:

1. Aan het eerste lid wordt toegevoegd: met uitzondering van de bepalingen, bedoeld in de onderstaande leden.

2. Er wordt een derde lid toegevoegd, luidende:
3. Artikel 7.4, tweede lid, tweede en derde volzin, treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. De voordracht voor dit koninklijk besluit wordt eerder gedaan dan na overleg met de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Toelichting

Op het moment van indiening van deze nota van wijziging is bij de Eerste Kamer in behandeling het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek en de Wet studie-financiering 2000 in verband met onder meer invoering van leerrechten in het hoger onderwijs, herziening van de collegegeldsystematiek, invoering van het collegegeldkrediet en invoering van een nieuw aflossingssysteem (financiering in het hoger onderwijs), Kamerstukken 30 387, hierna WFHO. In het voorliggende wetsvoorstel, hierna WHOO, waren de artikelen die betrekking hadden op de WFHO gereserveerd.

Deze nota van wijziging, die ik mede namens de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit onderteken, heeft tot doel de bepalingen van de WFHO op te nemen in de WHOO. Deze nota van wijziging bevat geen andere beleidsmatige onderwerpen en ook geen technische herstelpunten op een ander vlak. Op deze manier is er een zo groot mogelijke helderheid over de inpassing van de leerrechten en de herziening van de collegegeldsystematiek in de WHOO.

Deze nota van wijziging bevat ook geen beleidsmatige wijzigingen ten opzichte van de WFHO. Na de diverse nota's van wijziging en amendementen in de WFHO is het met het oog op de toegankelijkheid van de wetgeving noodzakelijk geweest de volgorde van de artikelen te wijzigen en sommige artikelen te splitsen. Hieronder is in de toelichting aangegeven tot welke artikelen in de WHW de onderdelen zijn te herleiden (waarbij is uitgegaan van de WHW zoals die zou komen te luiden na invoering van de WFHO). Verder zijn elke redactionele verbeteringen aangebracht.

Om een zo compleet mogelijk beeld te geven van de leerrechten en collegegeldsystematiek, is per artikel een toelichting gegeven die is samengesteld uit de oorspronkelijke memorie van toelichting, de nota's van wijzigingen en de amendementen.

Onderdeel A (artikel 1.1)

Dit onderdeel voegt de begripsbepalingen collegegeld, collegegeldperiode, instellingscollegegeld, leerrecht, leerrecht OU en uitlooprecht in overeenkomstig de WFHO.

De definities van leerrechten, leerrechten OU en uitlooprechten maken duidelijk dat het om persoonsgebonden rechten gaat. Dit betekent dat ze niet overdraagbaar zijn en dat in geval van overlijden van de student, de erfgenamen de rechten niet kunnen overnemen. Hierdoor bevat deze nota van wijziging geen soortgelijke bepaling als artikel 7.49, eerste lid, WHW over de verplichting van het college van bestuur om het collegegeld terug te betalen in geval van overlijden van een student. Dit volgt al uit het feit dat het leerrecht persoonsgebonden is.

Onderdelen B tot en met D (artikelen 3.2, 3.4 en 3.6)

Deze onderdelen vloeien voort uit het gegeven dat inschrijving aan de

Open Universiteit plaatsvindt voor een of meer programmaonderdelen en niet voor een opleiding.

Onderdeel E (artikelen 3.22a tot en met 3.39a)

Dit onderdeel voegt de paragrafen in over de financiële bijdragen van studenten en over leerrechten overeenkomstig de WFHO. De bepalingen over het gemaximeerd collegegeld zijn naar het overgangsrecht verplaatst.

Artikel 3.23. Vaststelling collegegeld

Vergelijk artikel 7.43, eerste, vierde en vijfde lid, WHW

In het eerste lid wordt de hoogte van het collegegeld per collegegeld-tijdvak bepaald. Indien sprake is van een deeltijdse opleiding, kan de instelling ervoor kiezen dat bij de inschrijving die opleiding voor een lager collegegeld geldt.

De hoogte van het collegegeld wordt jaarlijks geïndexeerd aan de hand van de consumentenprijsindex. Deze indexering geschiedt telkens voor 1 juni van het jaar volgende op het jaar dat de consumentenprijsindex over het daaraan voorafgaande jaar bekend wordt gemaakt. De instellingen zullen over deze indexering voor de zomer waarin de consumentenprijsindex bekend is, geïnformeerd worden. Anders gezegd zal de indexering van het collegegeld per 1 september 2009 voor de zomer van 2008 bekend worden gemaakt op basis van de in het voorjaar van 2008 gepubliceerde consumentenprijsindex over 2007.

Artikel 3.23a. Verschuldigde bedrag aan collegegeld

Vergelijk artikel 7.43, tweede en derde lid, WHW

Het eerste lid legt een koppeling tussen het verschuldigd zijn van collegegeld en de leer- en uitlooptrechten. Als een student geen leer- of uitlooptrechten heeft of niet meer heeft, betaalt hij overeenkomstig artikel 3.24 het instellingscollegegeld. Studenten die op basis van artikel 3.31 niet over leerrechten beschikken (bijvoorbeeld omdat er al een graad is verworven), anderszins niet voldoen aan de vereisten in artikel 3.30 (o.a. niet-EER studenten) dan wel al hun leer- en uitlooptrechten hebben aangewend zoals bedoeld in artikel 3.38, zijn het instellingscollegegeld verschuldigd.

Evenals onder de WHW het geval is, is collegegeld is verschuldigd over een periode die begint op 1 september en eindigt op 31 augustus daarnaansluitend. Als een student op een ander tijdstip dan 1 september zich inschrijft, «valt» zijn collegegeld in twee collegegeldjaren waarvoor verschillende collegegelden worden geheven. In het derde lid is een voorziening voor de bepaling van de hoogte van het collegegeld in dat geval getroffen. Voor de goede orde zij vermeld dat het in die volzin ook om geïndexeerde bedragen gaat.

De hoofdregel is dat een student die zich voor meer dan één opleiding laat inschrijven, voor de volgende inschrijving(en) geen collegegeld is verschuldigd. Het vijfde lid regelt hierop een uitzondering, namelijk voor de situatie dat het collegegeld dat voor de tweede en volgende inschrijving wordt geheven, een hoger bedrag is dan het collegegeld voor de eerste inschrijving. In dat geval is er voor een volgende inschrijving een collegegeld verschuldigd dat het verschil bedraagt tussen de beide collegegeldbedragen. Zonder deze regeling zouden een «sluiproute» en ongewenst strategisch gedrag van studenten mogelijk zijn.

Artikel 3.24. Instellingscollegegeld

Vergelijk artikel 7.44a WHW

In het eerste lid is bepaald dat het college van bestuur de omvang van het instellingscollegegeld vaststelt. Het college van bestuur kan hierbij differentiëren naar opleiding en naar groepen studenten. Deze differentiatie zal het college van bestuur wel moeten motiveren.

De motivering van de (verschillende) hoogten van het instellingscollegegeld kan liggen in de (marginale of integrale) kosten van een opleiding waarvoor de overheid niet «in bekostiging van de student voorziet». Een voorbeeld hiervan zijn studenten van buiten de EU/EFTA. Het college van bestuur kan een instellingscollegegeld vaststellen dat hoger ligt dan het wettelijk collegegeld omdat deze studenten niet over leerof uitlooptrechten beschikken. Omdat de wet hiertoe een grondslag biedt is er dergelijke differentiatie op grond van artikel 2, vijfde lid, onderdeel a, van de Algemene wet gelijke behandeling geen verboden onderscheid op grond van nationaliteit.

Verder zou een differentiatie naar groepen studenten wenselijk kunnen zijn om recht te doen aan de fase waarin studenten verkeren (minder kosten aan het einde van de opleiding dan halverwege de opleiding).

Artikel 3.25. Examengeld extraneus

Vergelijk artikel 7.45 WHWm

Een extraneus is geen collegegeld maar examengeld verschuldigd. Omdat een extraneus slechts examen aflegt en geen onderwijs volgt, betaalt hij ook een lager bedrag.

Artikel 3.26. Collegegeld OU en instellingscollegegeld OU

Vergelijk artikel 7.50 WHW

Voor het volgen van onderwijs aan de Open Universiteit gelden er krachtens artikel 3.25 voor een student andere bedragen maar wel een vergelijkbare systematiek zoals beschreven in de artikelen 3.22, 3.23 en 3.23a. Bij de Open Universiteit is de hoogte van het collegegeld voor het volgen van een programmaonderdeel een veertiende van het collegegeld dat voor reguliere opleidingen geldt.

Artikel 3.27. Voldoening financiële bijdrage door studenten

Vergelijk artikel 7.47 WHW

Op grond van het eerste lid dient een student bij inschrijving aan te geven dat hij het collegegeld zal voldoen.

Het derde lid biedt de mogelijkheid van het betalen van het collegegeld in termijnen; deze mogelijkheid is opgenomen om de student te «beschermen» tegen een verplichte betaling in één keer van het collegegeld voor een collegegeldperiode. Daarnaast biedt het derde lid de mogelijkheid het collegegeld voor twee tijdvakken in één keer te betalen.

De inschrijving is voor onbepaalde tijd. Zoals eerder is opgemerkt, leidt dat tot een administratieve lastenverlichting. Overigens is in artikel 3.26, eerste lid, al bepaald dat een student met het oog op de inschrijving de verplichting aangaat het collegegeld of instellingscollegegeld te voldoen voor de periode dat hij is ingeschreven; daarmee kan de instelling gewettigd in het kader van de betalingsregeling, bedoeld in het derde lid, een doorlopende machtiging met de student afspreken tot de inschrijving is beëindigd.

Artikel 3.28a. Terugbetaling van collegegeld

Vergelijk artikel 7.49 WHW

De terugbetaling van het collegegeld kan alleen plaatsvinden in de gevallen die de wet noemt. De strekking van dit artikel is hetzelfde gebleven als van de overeenkomstige bepaling in de WHW. Indien een student bijvoorbeeld in oktober meldt dat hij zich wil laten uitschrijven, dan is hij over die maand nog collegegeld verschuldigd. Eventuele restitutie betreft de maanden vanaf november. Artikel 3.50 regelt de gevallen waarin het collegegeld geheel of gedeeltelijk wordt terugbetaald. Zie de toelichting daarop.

Artikel 3.30. Beschikking over leer- en uitloprechten en leerrechten OU

Vergelijk artikel 7.42a, eerste en derde lid, WHW

Dit artikel bepaalt welke categorieën studenten tot welke omvang in aanmerking komen voor leer- en uitloprechten in het hoger onderwijs. Het moet gaan om een eerste inschrijving voor een bacheloropleiding of een masteropleiding aan een universiteit of hogeschool die opgenomen in de bijlage bij de wet. Uitsluitend die studenten kunnen beschikken over een pakket leer- en uitloprechten.

Het eerste lid vermeldt de categorieën studenten die over leerrechten kunnen beschikken. In de eerste plaats gaat het om studenten die woonachtig zijn in Nederland of een van de grenslanden; in alle gevallen dient de student het onderwijs in Nederland te volgen om over leerrechten te beschikken. In de tweede plaats is de nationaliteit van de student van belang, waarbij drie categorieën studenten worden onderscheiden. De eerste categorie betreft studenten die de Nederlandse nationaliteit bezitten. De tweede categorie betreft personen met de nationaliteit van een van de lidstaten van de Europese Unie, de nationaliteit van Liechtenstein, Noorwegen of IJsland (staten die partij zijn bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte) of de nationaliteit van Zwitserland in het kader van het verdrag van 21 juni 1999 (Trb. 2000, 16 en 86). De derde categorie ten slotte ziet op bij algemene maatregel van bestuur aan te wijzen groepen vreemdelingen die op het punt van de studiefinanciering zijn gelijkgesteld met Nederlanders. Hier gaat het om personen die een verblijfstitel hebben op grond van de artikelen 14, 28 en 33 van de Vreemdelingenwet 2000.

In het tweede lid is aangegeven welke studenten van de Open Universiteit over leerrechten OU beschikken.

Artikel 3.31. Geen beschikking over leerrechten, uitloprechten en leerrechten OU

Vergelijk artikel 7.42b WHW

Personen die zich na 31 augustus 2007 voor een bacheloropleiding aan een universiteit of hogeschool laten inschrijven en reeds een bachelorgraad of een hbo-getuigschrift hebben behaald, beschikken niet meer over leerrechten voor de bachelorfase. Bij algemene maatregel van bestuur zullen hbo-getuigschriften worden aangewezen. Het getuigschrift van het afsluitend examen als bedoeld in de Wet op het hoger beroepsonderwijs zal hier ook toe behoren.

Personen die zich na 31 augustus 2007 voor een opleiding aan een universiteit of hogeschool laten inschrijven en reeds een mastergraad of een wo-getuigschrift hebben behaald, hebben geen beschikking meer over leerrechten. Bij algemene maatregel van bestuur zullen wo-getuigschriften worden aangewezen. Het getuigschrift van het doctoraal examen

als bedoeld in de Wet op het wetenschappelijk onderwijs (Stb. 1986, 414) zal hier ook toe behoren.

Degene die zich opnieuw wil laten inschrijven bij een instelling voor hoger onderwijs zal moeten aangeven of hij in de termen van het eerste of tweede lid valt. Als daarover onduidelijkheid bestaat, is de IB-Groep op grond van het derde lid bevoegd hierover een beslissende uitspraak te doen op basis van de door de IB-Groep beheerde registraties en bestanden. Het spreekt vanzelf dat tegen een dergelijke beslissing van de IB-Groep bezwaar en beroep mogelijk is op grond van de Algemene wet bestuursrecht.

Het vierde lid maakt noodzakelijkerwijs een inbreuk op de algemene regel dat degene aan wie reeds een graad is verleend, of die reeds in het bezit is van een getuigschrift op het gebied van het hoger onderwijs, geen beschikking meer heeft over leerrechten. De reden hiervan is het feit dat er noch bij de IB-Groep noch op het ministerie gegevens beschikbaar zijn over graden die voor 1 september 1991 zijn verleend, en getuigschriften die voor die datum zijn uitgereikt. Eerst vanaf het tijdstip waarop het Centraal register inschrijvingen hoger onderwijs van start is gegaan (1 september 1991), is er de beschikking over relevante gegevens in dit verband.

Daarnaast regelt het vierde lid dat het alleen om Nederlandse graden en getuigschriften gaat. In het buitenland verleende graden en behaalde getuigschriften vormen namelijk geen onderdeel van de registraties en bestanden die de IB-Groep momenteel beheert. Daarmee is het nu niet mogelijk vanuit de IB-Groep en de instellingen uitspraken te doen over het al dan niet hebben behaald van deze graden en getuigschriften bij het bepalen of een student geen beschikking meer heeft over leerrechten. Wanneer de IB-Groep op termijn vanwege ontwikkelingen in verband met internationalisering en studiefinanciering wel beschikt over bedoelde registraties en bestanden inzake in het buitenland verleende graden, zal in de wet- en regelgeving alsnog een voorziening kunnen worden getroffen op basis waarvan deze gegevens benut worden bij het bepalen van het aantal beschikbare leerrechten. Als op de korte termijn blijkt dat het niet mee laten tellen van in het buitenland verleende graden en behaalde getuigschriften tot onevenredige toestroom leidt, zal alsnog nagegaan worden of nadere maatregelen nodig c.q. mogelijk zijn. Om over registraties en bestanden inzake in het buitenland verleende graden te beschikken wordt een traject van het maken van bilaterale afspraken met andere landen opgestart.

Artikel 3.32. Aantal beschikbare leer- en uitlooptrechten en leerrechten OU

Vergelijk artikel 7.42a, tweede lid, onderdeel b, 7.42b WHW

Dit artikel bepaalt de omvang van de leer- en uitlooptrechten per opleiding. Teneinde de administratieve lasten voor instellingen te beperken en de flexibiliteit voor studenten te vergroten, beschikken studenten over jaarlijkse leerrechten, voor de student af te rekenen in maanden over het tijdvak dat een leer- of uitlooptrecht is aangewend. De leerrechtenrekening van de student is daarmee afgestemd op het regime voor collegegeld. Er vindt geen teruggave plaats in de maanden juli en augustus. De student die om wat voor reden dan ook zijn inschrijving voor een opleiding bijvoorbeeld na drie maanden beëindigt, behoudt van het ingezette leerrecht zeven maanden over. Zie verder artikel 3.38 dat regelt in welke gevallen studenten leer- en uitlooptrecht verbruiken en artikel 3.39 dat regelt in welke gevallen er geen verbruik plaatsvindt.

Voor de bachelorfase geldt dat het aantal leerrechten voor een wo-bacheloropleiding drie bedraagt (drie tijdvakken van twaalf aaneengesloten maanden). Het aantal leerrechten voor een hbo-bacheloropleiding bedraagt vier. De aantallen leerrechten voor de wo- en hbo-masteropleidingen laten een gedifferentieerd beeld zien. Dit hangt samen met de studielast voor de verschillende categorieën masteropleidingen.

Voor de Open Universiteit is het aantal leerrechten gekoppeld aan het aantal studiepunten dat bij de desbetreffende programmaonderdelen hoort (tweede lid). Per saldo betekent dit voor een wo-bacheloropleiding 180 leerrechten OU, voor een hbo-bacheloropleiding 240 leerrechten OU, voor een wo-masteropleiding informatica 120 leerrechten OU, en voor de overige masteropleidingen 60 leerrechten OU.

Daarnaast vermeldt het derde lid het aantal uitlooprechten (één voor zowel de bachelor- als de masterfase).

Artikel 3.33. Aanvullende leerrechten

Vergelijk artikel 7.42d WHW

In dit artikel worden twee gevallen geregeld waarin studenten beschikken over aanvullende leerrechten.

Het eerste geval betreft studenten die op grond van het goed doorlopen van het eerste jaar van een hbo-bacheloropleiding in een wo-bacheloropleiding. Zij zullen een extra leerrecht ontvangen, zodat ze kunnen beschikken over voldoende leerrechten om de wo-bacheloropleiding af te ronden tegen het wettelijk collegegeld. Dit geldt alleen voor hbo-studenten met een havo-diploma of mbo-diploma, aangezien zij niet rechtstreeks in een wo-bacheloropleiding kunnen instromen.

Het tweede geval betreft studenten die als gevolg van onder meer lichamelijke of psychische redenen niet in staat zijn hun opleiding binnen de periode van de reguliere leerrechten af te ronden. De beslissing over de aanvulling wordt door de IB-Groep opgenomen: op grond van artikel 5.6, achtste lid, van de WSF 2000 kan de student een extra jaar prestatiebeurs krijgen. In dat geval ontvangt de student voor dezelfde periode een extra leerrecht. Betrokken studenten moeten een medische verklaring overleggen.

Artikel 3.34. Nieuwe leer- en uitlooprechten en leerrechten OU voor bijzondere opleidingsgebieden

Vergelijk artikel 7.42g WHW

Op grond van dit artikel bestaan aanspraken op extra leerrechten. Het gaat hier anders dan in artikel 3.33 om volledige «pakketten» leerrechten. Een student die zich laat inschrijven voor een lerarenopleiding of gezondheidszorgopleiding en nog niet een graad of getuigschrift in het onderdeel Onderwijs of Gezondheidszorg van het CROHO heeft behaald, kan voor deze opleiding beschikken over geheel nieuwe en dus extra leerrechten. Dit is ingegeven door de specifieke verantwoordelijkheid van de rijksoverheid voor deze sectoren en voor de arbeidsmarktproblematiek. Dit argument kan op enig moment ook voor een ander opleidingsgebied dan voornoemde opleidingsgebieden gaan gelden. Doordat dit artikel de grondslag biedt om bij ministeriële regeling andere opleidingsgebieden te noemen waarvoor een student kan beschikken over extra leer- en uitlooprechten, is de rijksoverheid in staat om flexibel en snel in te spelen op te verwachten arbeidstekorten in andere dan voornoemde opleidingsgebieden.

In de aanhef van dit artikel is aangegeven dat het gaat om een student die zich «voor de eerste maal» inschrijft voor een opleiding op het gebied

van onderwijs, gezondheidszorg of bij ministeriële regeling genoemd opleidingsgebied. Hierdoor krijgt een student één maal nieuwe leerrechten en niet, wanneer hij deze opleiding verlaat zonder dat een graad is behaald en zich daarna weer inschrijft bij dezelfde of een andere opleiding in de genoemde opleidingsgebieden, wederom nieuwe leerrechten krijgt.

Artikel 3.35. Nieuwe leer- en uitlooprechten en leerrechten OU i.v.m. ernstige handicap

Vergelijk artikel 7.42h WHW

Aan personen die als gevolg van het ontstaan van een handicap tijdens de studie of de verergering van een bestaande handicap hun oorspronkelijke studie onmogelijk kunnen voortzetten en/of voltooien, worden extra leerrechten toegekend. Betrokkenen dienen dit via een medische verklaring aan te tonen. De beslissing over de toekenning van extra leerrechten wordt uiteindelijk door de IB-Groep genomen. Een complementaire voorziening op het terrein van de studiefinanciering is opgenomen in artikel 5.16, derde lid, van de WSF 2000.

Artikel 3.36. Aanwenden leerrechten en leerrechten OU

Vergelijk de artikelen 7.42e, 7.42i, eerste en tiende lid, WHW

Leer- en uitlooprechten dienen, indien de student daarover beschikt, verplicht te worden aangewend bij het volgen van een opleiding. Indien een student meerdere opleidingen volgt, dient hij aan te geven bij welke opleiding en in voorkomende gevallen instelling hij deze leer- en uitlooprechten aanwendt. Dit is met name van belang voor de instelling die moet weten welke soort collegegeld moet worden geheven, en verder voor de IB-Groep, opdat kan worden geregistreerd bij welke opleiding een leerrecht wel (en waar niet) wordt aangewend.

In het vijfde lid is geregeld dat in bijzondere omstandigheden (waarbij voor de vaststelling daarvan gebruik wordt gemaakt van de lijst met bijzondere omstandigheden zoals vastgesteld door het college van bestuur in het kader van het profileringsfonds), zoals bijvoorbeeld het vervullen van een bestuursfunctie, de student er voor kan kiezen om zijn leer- en uitlooprechten niet aan te wenden. Hij brengt deze keuze, voor de aanvang van een nieuw collegegeldtijdvak, ter kennis aan het college van bestuur die de IB-Groep daarvan op de hoogte brengt. De desbetreffende student is het instellingscollegegeld verschuldigd.

Dit artikel bepaalt verder op welke wijze een student de resterende beschikbare leerrechten kan aanwenden na het afstuderen zowel binnen het geheel van de bachelor- en masterfase als binnen de bachelorfase. De beschikking over deze resterende leerrechten voor een maximale periode van een tijdvak van twaalf maanden blijft onbeperkt geldig.

Het tweede lid heeft betrekking op de situatie dat in de bachelor- of de masteropleiding één of meer leerrechten niet zijn ingezet en het examen van een van die opleidingen met goed gevolg is afgelegd. Alsdan kunnen die leerrechten in de masterfase of later tot maximaal één leerrecht worden ingezet. Dit kan met een voorbeeld worden verduidelijkt. Indien een student die is ingeschreven voor een hbo-bacheloropleiding, slechts 3 leerrechten heeft verbruikt en voor het examen is geslaagd, kan hij het resterende leerrecht (maximaal één) inzetten voor een andere hbo-bacheloropleiding of een aansluitende hbo- of wo-masteropleiding dan wel die rechten op een later moment in zijn leven inzetten.

Het derde lid regelt dat studenten van de Open Universiteit resterende leerrechten elders kunnen inzetten.

Het vierde lid bepaalt vervolgens dat er geen resterende leerrechten kunnen worden opgebouwd, indien een student gebruik maakt van de

mogelijkheid van extra leerrechten voor een opleiding op het terrein van onderwijs of gezondheidszorg of een ander terrein dat bij ministeriële regeling is genoemd. De reden hiervan is dat slechts een maal gedurende het verblijf in het hoger onderwijs resterende leerrechten worden toegekend.

Artikel 3.37. Aanwenden uitlooprechten

Vergelijk artikel 7.42c WHW

Aan het aanwenden van een uitlooprecht zijn beperkingen verbonden. Deze beperkingen houden verband met het voorkomen van misbruik in geval van een gelijktijdige inschrijving voor een wo- en hbo-opleiding. Het is immers onwenselijk dat trage studenten die om hun bachelorgraad te behalen een uitlooprecht inzetten, worden bevoordeeld ten opzichte van snelle en slimme studenten die in staat zijn in dezelfde tijd meer opleidingen te volgen. Het is niet wenselijk dat de laatste groep studenten, naast het collegegeld, instellingscollegegeld moet betalen wanneer zij hun uitlooprecht inzetten voor een andere opleiding. De inzetbaarheid van een uitlooprecht is hiermee afgestemd op die van een gewoon leerrecht.

Artikel 3.38. Verbruik leerrecht- en uitlooprechten en leerrechten OU

Vergelijk artikel 7.42i, tweede tot en met vijfde lid, WHW

Uit artikel 3.6, derde lid, volgt dat inschrijving voor een opleiding aan een instelling in beginsel van onbepaalde duur is. Vanaf het moment van inschrijving tot het moment van beëindiging van de inschrijving dient elke twaalf maanden een nieuw leerrecht te worden ingezet.

De eerste inzet van een leerrecht geschiedt op het moment van inschrijving. Als de inschrijving niet wordt beëindigd, wordt er telkens na twaalf maanden uit het totaal aan leerrechten een volgend leerrecht ingezet totdat het totaal aantal is verbruikt. Na de eerste inzet van een leerrecht gaat elke volgende inzet als het ware automatisch.

Het spreekt vanzelf dat «wisseling van instelling of opleiding» meebrengt dat het totaal aantal leerrechten wordt verminderd met de leerrechten die eerder aan de instelling van eerste inschrijving zijn ingezet. Dit volgt uit het tweede lid. Hierbij wordt opgemerkt dat wisseling van instelling tijdens een tijdvak van zes maanden met de daaraan verbonden beëindiging van de inschrijving leidt tot «verlies» van het gehele leerrecht. De aanvullende leerrechten, bedoeld in artikel 3.33, worden in geval van verandering van instelling en/of opleiding niet in mindering worden gebracht op het aantal leerrechten van de nieuwe opleiding.

Artikel 3.39. Geen verbruik van leerrechten

Vergelijk artikel 7.42j WHW

In het eerste lid is bepaald dat een student die in Nederland tegelijkertijd twee opleidingen volgt, slechts bij één opleiding leerrechten dient aan te wenden en in het verlengde daarvan collegegeld is verschuldigd in overeenstemming met artikel 3.23.

Wanneer een student zich bij twee opleidingen laat inschrijven, waarbij hij collegegeld is verschuldigd vanwege de eerste inschrijving, en hij zich vervolgens laat uitschrijven bij die eerste opleiding, dan wordt de tweede inschrijving automatisch de eerste en moet de student daartoe leerrechten aanwenden en collegegeld voldoen. Om te voorkomen dat de instelling voortdurend moet controleren of de tweede inschrijving een eerste inschrijving is geworden, zal de IB-Groep de instelling op grond van

artikel 3.39a, tweede lid, informeren, indien deze situatie zich bij een student voordoet.

In verband met het tegengaan van de zogenoemde HBO-U-bocht (een student schrijft zich in voor zowel een hbo-bacheloropleiding als een wo-bacheloropleiding en verkrijgt de bij de hbo-bacheloropleiding behorende leerrechten waardoor hij 1 extra leerrecht heeft ten opzichte van het aantal leerrechten dat hij had gekregen als hij alleen voor een wo-bacheloropleiding stond ingeschreven) is in het tweede lid bepaald dat een student die een uitlooprecht aanwendt bij het volgen van een bacheloropleiding, bij het volgen van een tweede opleiding het instellingscollegegeld is verschuldigd. Daarmee is het voor studenten niet meer aantrekkelijk om een hbo-opleiding te volgen (met bijbehorende leer- en uitlooprechten) en tegelijkertijd een wo-opleiding (met minder leer- en uitlooprechten). De student die binnen het hbo of het wo een tweede opleiding volgt bij het aanwenden van het uitlooprecht, blijft wel vrijgesteld van het betalen van instellingscollegegeld (en heeft dus geen last van het tegengaan van het voorkomen van de HBO-U-bocht).

In het derde lid is bepaald dat bij een tweede inschrijving bij een Nederlandse instelling, tegelijkertijd met een eerste inschrijving bij een buitenlandse instelling, bij die Nederlandse instelling geen leerrechten behoeven te worden aangewend en ook geen (instellings)collegegeld verschuldigd. Hierdoor kunnen studenten die deelnemen aan een uitwisselingsprogramma zich laten inschrijven zonder collegegeldverplichtingen. Omdat in een dergelijke situatie geen sprake is van aanwending van leerrechten, is evenmin sprake van instellingsbekostiging vanwege het verzorgen van onderwijs voor deze student, een en ander volgens de Europese afspraak dat hierbij sprake is van een systematiek van gesloten beurzen: de zendende instelling ontvangt bekostiging.

Artikel 3.39a. Registratie van verbruik leer- en uitlooprechten en leerrechten OU

Vergelijk artikel 7.42i, zevende tot en met negende lid, WHW

Voorafgaand aan de inschrijving dient de IB-Groep de instelling op verzoek van de aanstaande student te informeren over de omvang van het in voorkomende gevallen beschikbare aantal leer- en uitlooprechten.

De IB-Groep doet ingevolge het tweede lid ten minste een keer per jaar mededeling aan de betrokken studenten en aan de instellingen over het verbruik van de leer- en uitlooprechten. Het ligt in de rede dat daarbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt wordt van de actieve en passieve communicatiemiddelen die nu reeds worden benut in relatie tot studie-financiering.

Daarnaast informeert de IB-Groep de instelling tussentijds op grond van het derde lid op aanvraag van de aanstaande student over het aantal leer- en uitlooprechten waar deze student nog beschikt. Deze mededeling kan alleen gebaseerd zijn op de gegevens die de IB-Groep ter beschikking heeft of door de aanstaande student ter beschikking zijn gesteld. De mededeling aan de instelling zal daarmee veelal voorwaardelijk van aard zijn, dat wil zeggen dat over de aanstaande student gemeld kan worden dat mits aan bepaalde voorwaarden is of wordt voldaan, er beschikking over leerrechten bestaat. Indien bijvoorbeeld een persoon met een EER-nationaliteit maar daarbuiten woonachtig, zijn interesse toont voor het Nederlandse hoger onderwijs en aangeeft naar Nederland te zullen verhuizen, wordt van de IB-groep verwacht dat de mededeling aan de instelling en student inzake zijn leerrechten als strekking heeft dat hij daar over beschikt mits de student ook daadwerkelijk naar Nederland verhuist

(en in het GBA ingeschreven wordt). Indien de IB-Groep na inschrijving blijkt dat aan deze toezegging geen invulling is gegeven (niet verhuisd), dan geldt voor de periode totdat dit wel het geval is dat de persoon niet over leerrechten beschikt, het instellingscollegegeld verschuldigd is en de instelling vanwege het verzorgen van onderwijs aan deze student geen rijksbijdrage ontvangt.

De mededeling over het aantal beschikbare leerrechten van een aanstaande student laat overigens onverlet dat de omvang van deze beschikking gedurende de inschrijving in het hoger onderwijs kan wijzigen in de zin dat extra leerrechten (bijvoorbeeld vanwege functiebeperking) worden toegekend. Het aantal beschikbare leerrechten kan ook in negatieve zin worden bijgesteld (bijvoorbeeld als een student is «vergeten» om te melden dat hij is afgestudeerd). Neerwaartse bijstelling van het aantal leerrechten heeft gevolgen voor het collegegeld dat de student verschuldigd is, en voor de instellingsbekostiging. Gelet op het vereiste dat een student bij inschrijving aangeeft het verschuldigde collegegeld te voldoen dat hij verschuldigd is, is het college van bestuur in het laatste geval gerechtigd om de student alsnog het instellingscollegegeld in rekening te brengen dat hij had moeten betalen.

Onderdeel F (artikel 3.40)

In artikel 7.34 van de WFHO is voor de duidelijkheid opgenomen dat de bepalingen over de numerus fixus een beperking zijn op het recht van inschrijving. Dit is voor de WHOO overgenomen.

Onderdeel G

Artikel 3.41. Profileringsfonds

Vergelijk de artikelen 7.51 en 7.51a WHW

De beschikbare leer- en uitlooptrechten per bachelor- en masteropleiding zijn voldoende om één bacheloropleiding en één masteropleiding af te ronden en bieden tegelijkertijd voldoende ruimte voor studenten zich maatschappelijk dienstbaar te kunnen maken of zich anderszins te kunnen ontplooiën tijdens de studie. Ook de studiefinanciering is toereikend om een studie tijdig af te kunnen ronden. Er kunnen zich echter situaties voordoen waarbij een student financiële ondersteuning behoeft en een instelling die vanuit haar verantwoordelijkheid wil geven.

Dit artikel is in voorkomende gevallen ook van toepassing op studenten aan de Open Universiteit.

Het profileringsfonds biedt de instelling de mogelijkheid in vier situaties een student effectieve en financiële ondersteuning te geven, te weten wanneer:

- a. een student een opleiding volgt waarvoor het college van bestuur een hogere studielast heeft vastgesteld dan de bij of krachtens wet vastgestelde studielast; het college van bestuur draagt de kosten die uit deze verlenging voor een student voortvloeien,
- b. een student een opleiding volgt die accreditatie verliest terwijl de student voor die opleiding al wel leerrechten heeft ingezet en collegegeld betaald; een student mag financieel gezien niet het slachtoffer worden van een opleiding die evident te weinig kwaliteit biedt,
- c. een student vanwege zijn nationaliteit geen beschikking heeft over leerrechten (studenten van buiten de EER) en de instelling hem een zogenoemde kennisbeurs wil verstrekken,
- d. een student vanwege bijzondere omstandigheden studievertraging oploopt waarbij hij zijn leer- en uitlooptrechten heeft aangewend of (ook) geen aanspraak meer heeft op een prestatiebeurs.

De aan een student verstrekte bijdrage is, gelet op de keuzes die elk college van bestuur (anders) kan maken, een aangelegenheid tussen de instelling en die student die bij overstap naar een andere instelling geen betekenis meer heeft. In tegenstelling tot de situatie onder de WHW (van voor de invoering van de WFHO) hoeft er dus geen relatie te zijn tussen de hoogte van de financiële ondersteuning en het bedrag dat de student aan studiefinanciering ontvangt.

De financiële ondersteuning op basis van het profileringsfonds is niet bedoeld en mag niet ingezet worden voor het betalen van het reguliere collegegeld of examengeld. De instelling moet immers de rijksbijdrage doelmatig besteden. Van niet-doelmatige besteding van de rijksbijdrage is in ieder geval sprake als een deel daarvan wordt gebruikt voor het op reguliere basis op enigerlei wijze compenseren van het door studenten betaalde collegegeld of examengeld. Naast het profileringsfonds mag een instelling ook een eigen (nood)fonds vormen, waaruit onder meer het wettelijk collegegeld voor specifieke studenten betaald wordt. Het geld in dit fonds mag echter niet uit de rijksbijdrage komen.

Het vijfde lid duidt de bijzondere omstandigheden nader aan waaronder studenten onder het profileringsfonds vallen, zodat de genoemde omstandigheden er in ieder geval onder vallen. Onder andere wordt hierdoor bevorderd dat studenten zich bestuurlijk en maatschappelijk verdienstelijk kunnen blijven inzetten. Deze studenten kunnen vanuit het profileringsfonds van de instelling tussentijds gecompenseerd worden en hoeven geen leer- en uitlooprechten in te zetten.

Ook het college van bestuur kan overige categorieën omstandigheden benoemen die erkend worden als bijzondere omstandigheden. In de praktijk kunnen complexe combinaties optreden van psychische omstandigheden, fysieke belemmeringen en problematische sociale of familieomstandigheden. Bovendien vinden de bijzondere omstandigheden vaak niet in één afgebakende periode plaats, maar met pieken en dalen. Het is aan het college van bestuur vooraf zoveel mogelijk inzicht te bieden in de mate waarin dergelijke omstandigheden als bijzonder worden aange-merkt.

Onderdeel H (artikel 3.50)

Dit artikel is in overeenstemming gebracht met artikel 7.49 WHW.

Onderdelen I en J (artikelen 4.8 en 4.9)

In artikel 4.9, eerste lid, was onderdeel d gereserveerd voor het vaststellen van regels over de uitvoering van het profileringsfonds. Tijdens de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is echter de voorkeur gegeven aan een meer uitgeschreven bepaling in plaats van de invulling daarvan door het college van bestuur. Om die reden kan het gereserveerde onderdeel vervallen. De verwijzing in artikel 4.8 naar artikel 4.9, eerste lid, onderdeel d, kan hiermee ook vervallen.

Onderdeel K (artikel 4.10)

In artikel 4.10 was onderdeel b gereserveerd. Overeenkomstig de WFHO is dit onderdeel zodanig ingevuld dat de medezeggenschapsraad adviesrecht op het instellingscollegegeld.

Onderdeel L (artikel 7.4)

Vergelijk artikel 2.6, derde lid, WHW

Deze wijziging van artikel 7.4 leidt ertoe dat een onderwijsopslag aan

instellingen wordt toegekend op basis van meerjarige kwaliteitsafspraken. Met instellingen zal overleg plaatsvinden opdat deze afspraken tijdig gemaakt kunnen worden. De afspraken leiden tot overeenkomsten tussen overheid en instelling («charters»). Op deze wijze wordt naast het element van vraagsturing door middel van bekostigde leerrechten per student, ook het onderwijsaanbod gewaarborgd los van conjuncturele fluctuaties. Door deze bepaling is er een balans tussen onderwijsvraag en onderwijsaanbod.

Onderdeel M (artikel 7.6a)

Zoals ook in de WFHO geregeld, wordt de verplichting een begroting op te stellen opgenomen in de WHOO.

Onderdeel N (artikelen 9.22a en 9.22b)

De geldigheidsduur van de artikelen van de Experimentenwet vooropleidingseisen, selectie en collegegeldheffing (experimentenwet) over de afwijkingen van de inschrijvingsbepalingen en collegegeld bepalingen zijn door de WFHO tijdelijk verlengd. Bovendien is het stelsel van leer- en uitlooprechten ook van toepassing verklaard op de experimentele opleidingen die zijn aangewezen op grond van de experimentenwet. Hierdoor zijn de studenten die voor die opleidingen zijn ingeschreven, het wettelijk collegegeld verschuldigd. Afwijking van artikel 3.23 is dus niet meer mogelijk. Voor de periode dat de experimenten met collegegeld-differentiatie nog lopen, is voorzien in de mogelijkheid van een experimenteel collegegeld van maximaal vier maal het wettelijke collegegeld naast het wettelijke collegegeld. Op deze manier wordt aan het uitgangspunt van de experimentenwet, dat in het kader van de experimententen met collegegelddifferentiatie ten hoogste vijf keer het collegegeld kan worden gevraagd, geen afbreuk gedaan.

Onderdeel O (artikelen 9.26 tot en met 9.28c)

Artikel 9.26. Collegegeld 2008–2009

Dit artikel was in de WHOO gereserveerd omdat deze bepaling betrekking had op het collegegeld. Met een het oog op een goede invoering van de wet is voor de vaststelling van het collegegeld voor het studiejaar 2008–2009 een overgangsvoorziening noodzakelijk in verban. Die voorziening is in dit artikel getroffen.

Artikel 9.27. Gemaximeerd collegegeld

Vergelijk artikelen 7.44 en 7.47, derde lid, WHW

Dit artikel regelt een (tijdelijke) categorie collegegeld in. Dat collegegeld is een student verschuldigd, indien hij niet meer over leer- en uitlooprechten beschikt. Voorwaarde is wel dat de betrokken student van plan is zijn studie bij dezelfde opleiding voort te zetten.

Het gemaximeerde collegegeld is bepaald op ten hoogste twee maal het wettelijk collegegeld.

Bij een bacheloropleiding is sprake van gemaximeerd collegegeld in de aaneengesloten periode van twee jaar na het verloop van de leer- en uitlooprechten. Bij een masteropleiding is sprake van een periode van een jaar gemaximeerd collegegeld na het verloop van de leerrecht- en uitlooprechten. Na een overgangsperiode zou een wettelijke bepaling over het gemaximeerde collegegeld kunnen vervallen. Daarna zou het aan instellingen en studenten overgelaten kunnen worden om de omvang van het collegegeld te bepalen wanneer studenten geen leer- of uitlooprechten

meer hebben. Zie voor de voorwaarden die zijn verbonden aan het nemen van deze beslissing.

Artikel 9.27a. Afwijkende bepalingen voor zolang gemaximeerd collegegeld van toepassing is

Vergelijk de artikelen 7.44a, tweede lid, en 9.34, derde lid, onderdeel b, WHW

Voor de periode dat de wet het gemaximeerde collegegeld regelt, geldt een aantal afwijkende bepalingen. Het gaat om artikel 3.24 (waardoor pas instellingscollegegeld geheven kan worden als de periode voorbij is waarin een student het maximale collegegeld is verschuldigd) en artikel 4.10 (waardoor de medezeggenschapsraad adviesrecht heeft op de vaststelling van het gemaximeerde collegegeld).

Artikel 9.28a. Leer- en uitlooptrechten voor ongedeelde en voortgezette opleidingen

Vergelijk de artikelen 18.56 en 18.57 WHW

Bij de invoering van de bachelor-masterstructuur in september 2002 is de colleges van bestuur van de universiteiten de mogelijkheid geboden de nieuwe structuur vooralsnog niet in te voeren. Hoewel daarvan op beperkte schaal gebruik is gemaakt, komen er binnen het hoger onderwijs toch nog ongedeelde wo-opleidingen voor. Daarnaast zijn overgangsrechtelijk nog enkele voortgezette hbo-opleidingen instandgehouden.

Voor die opleidingen dienen voorzieningen te worden getroffen met het oog op de invoering van de nieuwe leerrechtensystematiek. Daartoe strekt dit artikel.

Artikel 9.28b. Leerrechten tweede opleiding voor ingeschrevenen in 2006–2007

Vergelijk artikel 18.59 WHW

Het voornemen is het nieuwe stelsel van leerrechten per 1 september 2007 in te voeren. Dat brengt mee dat personen aan wie reeds een graad is verleend of die reeds beschikken over een ho-getuigscrift, met ingang van genoemde datum geen leerrechten worden toegekend. Een uitzondering wordt gemaakt voor degenen die in het studiejaar 2006–2007 voor een tweede opleiding zijn ingeschreven. Zij mogen er op basis van de WHW (voor invoering van de WFHO) van uitgaan de eenmaal aangevangen tweede studie te kunnen afronden.

Artikel 9.28c. Aanwenden resterende leerrechten voor zittende studenten

Vergelijk artikel 18.59a WHW

Dit artikel bepaalt dat studenten na het behalen van hun bachelor- of mastergraad hun resterende leerrechten kunnen aanwenden voor een tweede opleiding of een vervolgopleiding. Dit geldt echter alleen voor de cohorten die na 31 augustus 2007 zijn ingestroomd.

Onderdeel P (artikel 9.52)

Overeenkomstig de WFHO is een tweede lid aan artikel 9.52 toegevoegd.

Onderdeel Q (artikel 9.62)

Aan artikel 9.62 is een lid toegevoegd omdat het wenselijk is om na een evaluatie van de WFHO te bepalen of het gemaximeerd collegegeld tot ten

hoogste twee keer het collegegeld nodig blijft. Het evaluatieverslag zal hier dus ook aandacht aan moeten besteden. Een voordracht voor een koninklijk besluit om het gemaximeerd collegegeld te laten vervallen, kan alleen worden gedaan als uit de evaluatie blijkt dat aan het gemaximeerd collegegeld geen behoefte meer is en de Tweede Kamer daarmee instemt.

Onderdelen R en S (artikelen 9a.25 en 9a.26)

Dit artikel brengt de WHW-verwijzingen in de Wet studiefinanciering 2000 en de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten (zoals deze luiden na invoering van de WFHO) in overeenstemming met de WHOO.

Onderdeel T (artikel 10.2)

Overeenkomstig de WFHO is geregeld dat overleg met de Tweede Kamer plaatsvindt over het al dan niet invoeren van een onderwijsopslag.

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
B. J. Bruins